

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

4605 *Llei orgànica 5/2015, de 27 d'abril, per la qual es modifiquen la Llei d'enjudiciament criminal i la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, per transposar la Directiva 2010/64/UE, de 20 d'octubre de 2010, relativa al dret a interpretació i a traducció en els processos penals, i la Directiva 2012/13/UE, de 22 de maig de 2012, relativa al dret a la informació en els processos penals.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica.
Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono:

PREÀMBUL

I

Aquesta Llei té per objecte la transposició al nostre ordenament intern de la Directiva 2010/64/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 d'octubre de 2010, relativa al dret a interpretació i a traducció en els processos penals, i la Directiva 2012/13/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de maig de 2012, relativa al dret a la informació en els processos penals.

La transposició d'aquestes directives, que desenvolupen dos aspectes essencials de la defensa en el procés penal, exigeix la modificació parcial de la Llei d'enjudiciament criminal i comporta un reforç important de les garanties del procés penal, mitjançant una regulació detallada del dret a la traducció i interpretació en aquest procés i del dret de l'imputat a ser informat sobre l'objecte del procés penal de manera que permeti un exercici eficaç del dret a la defensa.

II

Quant al contingut i l'estructura de la Llei, consta de tres articles, dues disposicions addicionals, una disposició derogatòria i quatre disposicions finals.

L'estructura dels dos primers articles, que contenen modificacions de la Llei d'enjudiciament criminal, respon a la distinció en la transposició de cadascuna de les directives, pel seu ordre cronològic.

A l'article primer, que està dividit en nou apartats, s'efectua la reforma de la Llei d'enjudiciament criminal per transposar la Directiva 2010/64/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 20 d'octubre de 2010, relativa al dret a interpretació i a traducció en els processos penals.

A l'article segon, dividit en cinc apartats, es modifica la Llei d'enjudiciament criminal per incorporar al nostre dret intern la Directiva 2012/13/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de maig, relativa al dret a la informació en els processos penals.

III

El dret a traducció i interpretació per a les persones que no parlen o no entenen la llengua del procediment i les persones amb discapacitat auditiva i sordcegues, es

consagra a l'article 6 del Conveni Europeu de Drets Humans, segons la interpretació efectuada per la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans. Les modificacions introduïdes a la Llei d'enjudiciament criminal han de facilitar l'aplicació d'aquest dret, i garantir el dret de l'imputat o acusat a la interpretació i traducció en els processos penals, així com el dret a un judici equitatiu.

El dret de l'imputat o acusat a ser assistit per un intèrpret s'estén a totes les actuacions en les quals sigui necessària la seva presència, incloent-hi l'interrogatori policial o pel Ministeri Fiscal i totes les vistes judicials. A fi de preparar la defensa, també té dret a servir-se d'un intèrpret en les comunicacions amb el seu advocat que tenen relació directa amb qualsevol interrogatori o vista judicial durant el procés, o amb la presentació d'un recurs o altres sol·licituds processals.

El dret a interpretació o traducció requereix a més que se li faciliti la traducció dels documents essencials, o almenys els passatges pertinents d'aquests documents. Tal com indica la Directiva 2010/64/UE, determinats documents, com són les resolucions per les quals es priva una persona de la seva llibertat, els escrits d'acusació o les sentències, es consideren sempre documents essencials, per la qual cosa s'han recollit expressament a la lletra d) de l'apartat 1 del nou article 123 que s'introdueix a la Llei d'enjudiciament criminal.

La nova regulació recull que la traducció s'ha de fer en un termini raonable, de conformitat amb les exigències de l'article 3 de la Directiva europea, i es possibilita l'ús de les noves tecnologies per efectuar la interpretació, llevat que la presència física de l'intèrpret sigui necessària per salvaguardar els drets de l'imputat o acusat.

També es garanteix el dret a recórrer la decisió per la qual es denegui el dret a la interpretació o a la traducció, mitjançant l'obligatorietat de documentar per escrit la decisió judicial, així com la possibilitat de fer constar en acta la protesta durant el judici oral, la qual cosa permet la interposició dels recursos corresponents.

Els intèrprets o traductors judicials s'han de designar entre els inclosos en les llistes elaborades per l'Administració, i en casos d'urgència s'ha de facilitar que una altra persona coneixedora de l'idioma, que es consideri capacitada per a aquesta tasca, pugui ser habilitada com a intèrpret o traductor eventual. Tot aquest sistema es reforça mitjançant l'habilitació al jutge o al Ministeri Fiscal per fer les comprovacions necessàries en els casos en què aprecii que la traducció o interpretació no ofereixen les garanties suficients.

IV

El dret a la informació de les persones detingudes i dels imputats o acusats en el procés penal es fonamenta en el que disposen els articles 5 i 6 del Conveni Europeu de Drets Humans, segons la interpretació efectuada pel Tribunal Europeu de Drets Humans. Les modificacions introduïdes a la Llei d'enjudiciament criminal han de facilitar l'aplicació d'aquest dret, i garantir el dret a la llibertat i el dret a un judici equitatiu. En el cas de les persones sordes usuàries de la llengua de signes, la Llei 27/2007, de 23 d'octubre, per la qual es reconeixen les llengües de signes espanyoles i es regulen els mitjans de suport a la comunicació oral de les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues, estableix als articles 12.2 i 21.2 que dins de l'Administració de justícia i penitenciària s'han de promoure les condicions adequades, com ara formació i disponibilitat de serveis d'intèrpret de llengua de signes espanyola i/o en les llengües de signes pròpies de les comunitats autònomes, si n'hi ha, així com la formació i la disponibilitat de mitjans de suport a la comunicació oral.

Per aquesta raó, es modifica l'actual article 118 de la Llei d'enjudiciament criminal, en el qual es regula el dret de defensa, i s'assenyala de manera clara i precisa que qualsevol persona a la qual s'imputi un acte punible té dret a ser informada dels fets que se li imputen, així com de qualsevol canvi rellevant en l'objecte de la investigació i en els fets imputats; del dret a examinar les actuacions amb la deguda antelació per salvaguardar el dret de defensa; del dret a designar lliurement un advocat; del dret a sol·licitar assistència jurídica gratuïta, procediment per fer-ho i condicions per obtenir-la; del dret a la traducció i

interpretació gratuïtes; del dret a guardar silenci i a no prestar declaració si no ho vol fer i del dret a no declarar contra si mateix i a no confessar-se culpable.

El dret a la informació dels detinguts o presos el regula l'article 520 de la Llei d'enjudiciament criminal. Aquest precepte ja recull la major part de drets als quals fa referència la Directiva 2012/13/UE, de 22 de maig, relativa al dret a la informació en els processos penals. Ara bé, era necessari completar el catàleg de drets per adaptar-lo als postulats de la normativa europea, i fer menció expressa, entre d'altres, al dret d'accés als elements de les actuacions que siguin essencials per impugnar la legalitat de la detenció o privació de llibertat, i al dret a ser assistit gratuïtament per un intèrpret, així com a la informació del termini màxim legal de durada de la detenció fins a la posada a disposició de l'autoritat judicial i del procediment per mitjà del qual pot impugnar la legalitat de la seva detenció.

El dret d'accés a l'expedient mereix una menció especial. Quan es tracta d'imputats, s'ha considerat convenient la seva incorporació a l'article 118 de la Llei d'enjudiciament criminal i al seu article 302 s'han recollit les excepcions a aquest dret. Com s'ha anticipat, en els casos del detingut o privat de llibertat, el dret d'accés l'ha recollit l'article 520 de la Llei d'enjudiciament criminal i el seu abast es limita, per exigència de la normativa europea, als elements de les actuacions que siguin essencials per impugnar la legalitat de la detenció o privació de llibertat. Es tracta de proporcionar, amb anterioritat a la interposició del recurs, únicament la informació que sigui fonamental perquè sigui possible valorar la legalitat de la detenció o privació de llibertat.

Quant a la forma en què s'ha de subministrar la informació, una garantia adequada dels drets que recullen els articles 5 i 6 del Conveni Europeu de Drets Humans exigeix que es proporcioni en un llenguatge accessible, adaptat a l'edat, grau de maduresa, discapacitat o qualsevol altra circumstància personal de l'imputat o detingut. A més, en els casos dels detinguts o presos, la informació dels drets que tenen s'ha d'efectuar sempre per escrit.

El moment en què se subministra la informació també constitueix un mecanisme de garantia dels drets esmentats. Així, els imputats l'han de rebre sense demora injustificada i, en els casos dels detinguts o presos, la informació s'ha de subministrar de manera immediata.

V

Amb l'objecte d'adaptar l'habilitació per actuar com a intèrpret en el judici oral, es modifica l'apartat 5 de l'article 231 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, amb la introducció d'una remissió a la normativa reguladora de cada procés.

VI

Amb les modificacions normatives operades s'ha d'assegurar un nivell uniforme de protecció dels drets processals en els diversos països de la Unió Europea i, amb això, s'ha de reforçar la confiança entre els estats membres de la Unió Europea, que és imprescindible per potenciar els instruments de reconeixement mutu que, de manera creixent, s'estan convertint en una eina essencial de cooperació.

Aquesta Llei es converteix, per tant, en un instrument de millora global del nostre procés penal des de la perspectiva de l'acusat o imputat, detingut o pres, ja que incideix en aspectes essencials del dret a la defensa.

VII

Aquesta Llei incideix directament en l'article 24 de la Constitució espanyola, i introdueix canvis jurídics, processals i substantius que afecten l'àmbit propi de les lleis orgàniques, atès que desplega drets fonamentals i llibertats públiques recollits en aquest precepte constitucional.

VIII

La Llei incorpora una disposició final que es refereix a la creació d'un Registre de traductors i intèrprets judicials, com a mecanisme necessari per garantir la realització adequada d'aquesta tasca, que és fonamental per al desenvolupament dels processos, per part d'aquests professionals. Es tracta d'una actuació derivada també del contingut de la Directiva 2010/64/UE, sobre el dret a interpretació i a traducció en els processos penals. Les normes de funcionament d'aquest Registre de traductors i intèrprets judicials, que s'ha de crear mitjançant una llei, s'han d'establir reglamentàriament.

Article primer. *Modificació de la Llei d'enjudiciament criminal, per a la transposició de la Directiva 2010/64/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 20 d'octubre de 2010, relativa al dret a interpretació i a traducció en els processos penals.*

La Llei d'enjudiciament criminal queda modificada en els termes següents:

U. Es modifica la rúbrica del títol V del llibre primer, que queda redactada de la manera següent:

«Del dret a la defensa, a l'assistència jurídica gratuïta i a la traducció i interpretació en els judicis criminals.»

Dos. S'introdueix un nou capítol I en el títol V del llibre primer, en el qual queden inclosos els vigents articles 118 a 122, amb la rúbrica següent:

«Del dret a la defensa i a l'assistència jurídica gratuïta.»

Tres. S'introdueix un nou capítol II en el títol V del llibre primer, integrat pels nous articles 123 a 127, amb la rúbrica següent:

«Del dret a la traducció i interpretació.»

Quatre. S'introdueix un nou article 123, amb la redacció següent:

«Article 123.

1. Els imputats o acusats que no parlin o entenguin el castellà o la llengua oficial en què es desenvolupi l'actuació tenen els drets següents:

a) Dret a ser assistits per un intèrpret que utilitzi una llengua que compregui durant totes les actuacions en què sigui necessària la seva presència, incloent-hi l'interrogatori policial o pel Ministeri Fiscal i totes les vistes judicials.

b) Dret a servir-se d'un intèrpret en les converses que mantingui amb el seu advocat i que tinguin relació directa amb el seu posterior interrogatori o presa de declaració, o que siguin necessàries per a la presentació d'un recurs o per a altres sol·licituds processals.

c) Dret a la interpretació de totes les actuacions del judici oral.

d) Dret a la traducció escrita dels documents que siguin essencials per garantir l'exercici del dret a la defensa. S'han de traduir, en tot cas, les resolucions que acordin la presó de l'imputat, l'escrit d'acusació i la sentència.

e) Dret a presentar una sol·licitud motivada perquè es consideri essencial un document.

Les despeses de traducció i interpretació derivades de l'exercici d'aquests drets les ha de sufragar l'Administració, independentment del resultat del procés.

2. En cas que no es pugui disposar del servei d'interpretació simultània, la interpretació de les actuacions del judici oral a què es refereix la lletra c) de l'apartat anterior s'ha de fer mitjançant una interpretació consecutiva de manera que es garanteixi suficientment la defensa de l'imputat o acusat.

3. En el cas de la lletra d) de l'apartat 1, es pot prescindir de la traducció dels passatges dels documents essencials que, a criteri del jutge, tribunal o funcionari competent, no siguin necessaris perquè l'imputat o acusat conegui els fets que se li imputen.

Excepcionalment, la traducció escrita de documents es pot substituir per un resum oral del seu contingut en una llengua que compregui, quan d'aquesta manera també es garanteixi suficientment la defensa de l'imputat o acusat.

4. La traducció s'ha de portar a terme en un termini raonable, i des que s'acordi per part del tribunal o jutge o del Ministeri Fiscal han de quedar en suspens els terminis processals que siguin aplicables.

5. L'assistència de l'intendent es pot prestar per mitjà de videoconferència o qualsevol mitjà de telecomunicació, llevat que el tribunal o jutge o el fiscal, d'ofici o a instància de l'interessat o de la seva defensa, acordi la presència física de l'intendent per salvaguardar els drets de l'imputat o acusat.

6. Les interpretacions orals o en llengua de signes, a excepció de les que preveu la lletra b) de l'apartat 1, es poden documentar mitjançant la gravació audiovisual de la manifestació original i de la interpretació. En els casos de traducció oral o en llengua de signes del contingut d'un document, s'ha d'adjuntar a l'acta una còpia del document traduït i la gravació audiovisual de la traducció. Si no es disposa d'equips de gravació, o no es considera convenient ni necessari, la traducció o interpretació i, si s'escau, la declaració original s'han de documentar per escrit.»

Cinc. S'introdueix un nou article 124, amb la redacció següent:

«Article 124.

1. El traductor o intèrpret judicial s'ha de designar d'entre els que estiguin inclosos en les llistes elaborades per l'Administració competent. Excepcionalment, en els supòsits que requereixin la presència urgent d'un traductor o d'un intèrpret, i no sigui possible la intervenció d'un traductor o intèrpret judicial inscrit en les llistes elaborades per l'Administració, si s'escau, de conformitat amb el que disposa l'apartat 5 de l'article anterior, es pot habilitar com a intèrpret o traductor judicial eventual una altra persona coneixedora de l'idioma utilitzat que es consideri capacitada per dur a terme la tasca esmentada.

2. L'intèrpret o traductor designat ha de respectar el caràcter confidencial del servei prestat.

3. Quan el tribunal, el jutge o el Ministeri Fiscal, d'ofici o a instància de part, apreciï que la traducció o interpretació no ofereixen garanties suficients d'exactitud, pot ordenar la realització de les comprovacions necessàries i, si s'escau, ordenar la designació d'un nou traductor o intèrpret. En aquest sentit, les persones sordes o amb discapacitat auditiva que apreciïn que la interpretació no ofereix garanties suficients d'exactitud poden sol·licitar la designació d'un nou intèrpret.»

Sis. S'introdueix un nou article 125, amb la redacció següent:

«Article 125.

1. Quan es posin de manifest circumstàncies de les quals pugui derivar la necessitat de l'assistència d'un intèrpret o traductor, el president del tribunal o el jutge, d'ofici o a instància de l'advocat de l'imputat o acusat, ha de comprovar si aquest coneix i comprèn suficientment la llengua oficial en què es desenvolupi l'actuació i, si s'escau, ha d'ordenar que es nomeni un intèrpret o un traductor de conformitat amb el que disposa l'article anterior i ha de determinar quins documents s'han de traduir.

2. La decisió del jutge o tribunal per la qual es denegui el dret a la interpretació o a la traducció d'algun document o passatge d'aquest que la defensa consideri

essencial, o per la qual es rebutgin les queixes de la defensa en relació amb la falta de qualitat de la interpretació o de la traducció, s'ha de documentar per escrit.

Si la decisió s'ha adoptat durant el judici oral, la defensa de l'imputat o acusat pot fer constar a l'acta la seva protesta.

Contra aquestes decisions judicials es pot interposar recurs de conformitat amb el que disposa aquesta Llei.»

Set. S'introdueix un nou article 126, amb la redacció següent:

«Article 126.

La renúncia als drets a què es refereix l'article 123 ha de ser expressa i lliure, i només és vàlida si es produeix després que l'imputat o acusat hagi rebut un assessorament jurídic suficient i accessible que li permeti tenir coneixement de les conseqüències de la seva renúncia. En tot cas, els drets als quals es refereixen les lletres a) i c) de l'apartat 1 de l'article 123 no poden ser renunciats.»

Vuit. S'introdueix un nou article 127, amb la redacció següent:

«Article 127.

Les disposicions que contenen els articles precedents són igualment aplicables a les persones amb discapacitat sensorial, que poden disposar de mitjans de suport a la comunicació oral.»

Nou. S'introdueix un nou apartat 3 a l'article 416, amb la redacció següent:

«3. Els traductors i intèrprets de les converses i comunicacions entre l'imputat, processat o acusat i les persones a què es refereix l'apartat anterior, en relació amb els fets als quals es refereixi la seva traducció o interpretació.»

Article segon. *Modificació de la Llei d'enjudiciament criminal per a la transposició de la Directiva 2012/13/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de maig, relativa al dret a la informació en els processos penals.*

La Llei d'enjudiciament criminal queda modificada en els termes següents:

U. Es modifica l'article 118, que queda redactat de la manera següent:

«Article 118.

1. Qualsevol persona a qui s'imputi un acte punible pot exercir el dret de defensa, i actuar en el procediment sigui quin sigui aquest, des que se li comunicui la seva existència, tant si ha estat objecte de detenció com de qualsevol altra mesura cautelar o si s'ha acordat el seu processament, i a aquests efectes se l'ha d'instruir, sense demora injustificada, en els drets següents:

a) Dret a ser informat dels fets que se li imputen, així com de qualsevol canvi rellevant en l'objecte de la investigació i dels fets imputats. Aquesta informació s'ha de facilitar amb el grau de detall suficient per permetre un exercici efectiu del dret a la defensa.

b) Dret a examinar les actuacions amb la deguda antelació per salvaguardar el dret de defensa.

c) Dret a designar lliurement un advocat, sense perjudici del que disposa la lletra a) de l'article 527.

d) Dret a sol·licitar assistència jurídica gratuïta, procediment per fer-ho i condicions per obtenir-la.

e) Dret a traducció i interpretació gratuïtes de conformitat amb el que disposen els articles 123 a 127.

- f) Dret a guardar silenci i a no prestar declaració si no ho vol fer.
- g) Dret a no declarar contra si mateix i a no confessar-se culpable.

La informació a què es refereix el paràgraf anterior s'ha de facilitar en un llenguatge comprensible i que sigui accessible a l'imputat. A aquests efectes la informació s'ha d'adaptar a la seva edat, grau de maduresa, discapacitat i qualsevol altra circumstància personal de la qual pugui derivar una modificació de la capacitat per entendre l'abast de la informació que se li facilita.

2. Per actuar en el procés, les persones interessades han de ser representades per un procurador i defensades per un advocat, que se'ls han de designar d'ofici quan no els hagin nomenat per si mateixos i ho sol·licitin, i en tot cas, quan no tinguin aptitud legal per verificar-ho.

Si no han designat un procurador o advocat, se'ls ha de requerir perquè ho verifiquin o se'ls ha de nomenar d'ofici, si, requerits, no els nomenen, quan la causa arribi a un estat en què es necessiti el consell d'aquells o hagi d'intentar algun recurs que faci indispensable la seva actuació.

3. L'admissió d'una denúncia o querella i qualsevol actuació processal de la qual resulti la imputació d'un delicte contra una persona o persones determinades s'ha de posar immediatament en coneixement dels presumptament responsables.»

Dos. Es modifica l'article 302, que queda redactat de la manera següent:

«Article 302.

Les parts personades poden prendre coneixement de les actuacions i intervenir en totes les diligències del procediment.

No obstant això, si el delicte és públic, el jutge d'instrucció, a proposta del Ministeri Fiscal, de qualsevol de les parts personades o d'ofici, el pot declarar, mitjançant una interlocutòria, totalment o parcialment secret per a totes les parts personades, per un temps no superior a un mes, quan sigui necessari per:

- a) evitar un risc greu per a la vida, la llibertat o la integritat física d'una altra persona; o
- b) prevenir una situació que pugui comprometre greument el resultat de la investigació o del procés.

El secret del sumari s'ha d'aixecar necessàriament amb almenys deu dies d'antelació a la conclusió del sumari.

El que disposa aquest article s'entén sense perjudici del que preveu el paràgraf segon de l'apartat 3 de l'article 505.»

Tres. Es modifica l'apartat 3 de l'article 505, que queda redactat de la manera següent:

«3. A l'audiència esmentada, si el Ministeri Fiscal o alguna part acusadora sol·licita que es decreti la presó provisional de l'imputat o la seva llibertat provisional amb fiança, els qui hi concorrin poden fer al·legacions i proposar els mitjans de prova que es puguin practicar a l'acte o dins de les setanta-dues hores abans indicades a l'apartat anterior.

L'advocat de l'imputat ha de tenir, en tot cas, accés als elements de les actuacions que siguin essencials per impugnar la privació de llibertat de l'imputat.»

Quatre. Es modifiquen els apartats 2, 3 i 5 de l'article 520, i s'introdueix un nou apartat 2 bis, tot això segons la redacció següent:

«2. Qualsevol persona detinguda o presa ha de ser informada per escrit, en un llenguatge senzill i accessible, en una llengua que compregui i de manera

immediata, dels fets que se li imputen i les raons motivadores de la seva privació de llibertat, així com dels drets que té i especialment dels següents:

- a) Dret a guardar silenci i no declarar si no vol, a no contestar alguna o algunes de les preguntes que li formulin, o a manifestar que només declararà davant el jutge.
- b) Dret a no declarar contra si mateix i a no confessar-se culpable.
- c) Dret a designar un advocat i a sol·licitar la seva presència perquè assisteixi a les diligències policials i judicials de declaració i intervingui en les diligències de reconeixement en roda de què sigui objecte. Si el detingut o pres no designa un advocat, s'ha de procedir a la designació d'ofici.
- d) Dret d'accés als elements de les actuacions que siguin essencials per impugnar la legalitat de la detenció o privació de llibertat.
- e) Dret que es posi en coneixement del familiar o la persona que vulgui el fet de la detenció i el lloc de custòdia en què estigui en cada moment. Els estrangers tenen dret que les circumstàncies anteriors es comuniquin a l'oficina consular del seu país.
- f) Dret a ser assistit gratuïtament per un intèrpret, quan es tracti d'un estranger que no compregui o no parli el castellà o la llengua oficial de l'actuació de què es tracti, o de persones sordes o amb discapacitat auditiva, així com d'altres persones amb dificultats del llenguatge.
- g) Dret a ser reconegut pel metge forense o el seu substitut legal i, si no n'hi ha, pel de la institució en què estigui, o per qualsevol altre dependent de l'Estat o d'altres administracions públiques.
- h) Dret a sol·licitar assistència jurídica gratuïta, procediment per fer-ho i condicions per obtenir-la.

Així mateix, se l'ha d'informar del termini màxim legal de durada de la detenció fins a la posada a disposició de l'autoritat judicial i del procediment per mitjà del qual pot impugnar la legalitat de la seva detenció.

Quan no es disposi d'una declaració de drets en una llengua que compregui el detingut, se l'ha d'informar dels seus drets per mitjà d'un intèrpret tan aviat com sigui possible. En aquest cas, se li ha de lliurar, posteriorment i sense demora indeguda, la declaració escrita de drets en una llengua que compregui.

En tots els casos s'ha de permetre al detingut conservar en el seu poder la declaració escrita de drets durant tot el temps de la detenció.

2 bis. La informació a què es refereix l'apartat anterior s'ha de facilitar en un llenguatge comprensible i que sigui accessible a l'imputat. A aquests efectes la informació s'ha d'adaptar a la seva edat, grau de maduresa, discapacitat i qualsevol altra circumstància personal de la qual pugui derivar una limitació de la capacitat per entendre l'abast de la informació que se li facilita.

3. Si es tracta d'un menor d'edat o una persona amb la capacitat judicialment complementada, l'autoritat sota la custòdia de la qual estigui el detingut o pres ha de notificar les circumstàncies de la lletra e) de l'apartat 2 als qui n'exerceixin la pàtria potestat, la tutela o la guarda de fet i, si no els troben, se n'ha de donar compte immediatament al Ministeri Fiscal. Si el detingut menor o amb capacitat judicialment complementada és estranger, el fet de la detenció s'ha de notificar d'ofici al cònsol del seu país.»

«5. No obstant això, el detingut o pres pot renunciar a l'assistència preceptiva d'un advocat si la seva detenció és per fets susceptibles de ser tipificats exclusivament com a delictes contra la seguretat del trànsit, sempre que se li hagi facilitat informació clara i suficient en un llenguatge senzill i comprensible sobre el contingut del dret esmentat i les conseqüències de la renúncia. El detingut pot revocar la seva renúncia en qualsevol moment.»

Cinc. Es modifica l'article 775, que queda redactat de la manera següent:

«Article 775.

1. En la primera compareixença el jutge ha d'informar l'imputat, en la forma més comprensible, dels fets que se li imputen. Prèviament, el secretari judicial l'ha d'informar dels seus drets, en particular dels que enumera l'apartat 1 de l'article 118, i l'ha de requerir perquè designi un domicili a Espanya en el qual es faran les notificacions, o una persona que les rebi en nom seu, amb l'advertència que la citació efectuada en aquest domicili o a la persona designada permet la celebració del judici en la seva absència en els supòsits que preveu l'article 786.

Tant abans com després de prestar declaració se li ha de permetre entrevistar-se reservadament amb el seu advocat, sense perjudici del que estableix la lletra c) de l'article 527.

2. Quan del resultat de les diligències es produeixi algun canvi rellevant en l'objecte de la investigació i dels fets imputats, el jutge n'ha d'informar l'imputat amb promptitud.

Aquesta informació es pot facilitar mitjançant una exposició succinta que sigui suficient per permetre l'exercici del dret a la defensa, comunicada per escrit a l'advocat defensor de l'imputat.»

Article tercer. *Modificació de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial.*

Es modifica l'apartat 5 de l'article 231 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, que queda redactat de la manera següent:

«5. L'habilitació com a intèrpret en les actuacions orals o en llengua de signes s'ha de dur a terme de conformitat amb el que disposi la llei processal aplicable.»

Disposició addicional primera. *Mitjans.*

Les mesures que inclou aquesta norma no poden suposar un increment de dotacions de personal, ni de retribucions, ni d'altres despeses de personal.

Disposició addicional segona. *Formació.*

El Ministeri de Justícia, el Consell General del Poder Judicial, la Fiscalia General de l'Estat i les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seves respectives competències, han d'assegurar una formació dels jutges, els fiscals i el personal al servei de l'Administració de justícia que participin en processos penals que presti atenció a les particularitats de la comunicació amb ajuda d'intèrpret.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions, del mateix rang o inferior, que s'oposin al que disposa aquesta Llei.

Disposició final primera. *Registre oficial de traductors i intèrprets judicials.*

El Govern ha de presentar, en el termini màxim d'un any des de la publicació d'aquesta Llei, un projecte de llei de creació d'un Registre oficial de traductors i intèrprets judicials per a la inscripció de tots els professionals que disposin de la deguda habilitació i qualificació, amb la finalitat d'elaborar les llistes de traductors i intèrprets a què es refereix l'article 124 de la Llei d'enjudiciament criminal. La inscripció en aquest Registre oficial és un requisit necessari per a l'actuació d'aquests professionals per designació del jutge o del secretari judicial davant l'Administració de justícia i en les diligències policials en les quals sigui necessària la seva presència, sense perjudici de les excepcions que s'estableixin.

Als efectes de procedir a la inscripció en aquest Registre oficial, el Ministeri de Justícia pot sol·licitar el compliment d'altres requisits diferents de la formació o titulació que s'estableixi reglamentàriament en funció de l'idioma de què es tracti. Aquests requisits han de ser proporcionats i no discriminatoris i es poden basar en l'experiència del professional, en el coneixement addicional de qüestions procedimentals o jurídiques, i en el compliment de deures deontològics previstos a la llei.

La norma reguladora d'aquest Registre oficial n'ha de determinar les condicions i els termes de funcionament.

Disposició final segona. *Preceptes amb naturalesa de llei ordinària.*

Tenen naturalesa de llei ordinària els articles 124, 125, 127, 302, 416.3 i 775 de la Llei d'enjudiciament criminal, així com la disposició final primera de la present Llei orgànica.

Disposició final tercera. *Títol competencial.*

Aquesta Llei orgànica es dicta a l'empara de l'article 149.1.1a i 6a de la Constitució, que reconeixen a l'Estat competència exclusiva per a la regulació de les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets, i en matèria de legislació processal, respectivament.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

1. L'article primer entra en vigor al cap d'un mes de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

2. La resta de preceptes d'aquesta Llei orgànica entren en vigor al cap de sis mesos de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat.»

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 27 d'abril de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY